

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
De heer P. Adema
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 21 februari 2023

betreft Vragen derogatiebeschikking van de Nitraatrichtlijn en de implementatie van de maatregelen uit het 7e actie-programma Nitraatrichtlijn (7e AP)

ons kenmerk 170855.03U

Geachte heer Adema,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brieven van 25 januari 2023 met (aanvullende) informatie over de derogatiebeschikking en de implementatie van het zevende actie-programma Nitraatrichtlijn (hierna: 7^e AP)¹ en uw brief van 27 januari 2023 over de voorhang Uitvoeringsregeling bufferstroken derogatiebeschikking 2022-2025². De leden van de fracties van het **CDA**, **GroenLinks** en de **PvdD** hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen en opmerkingen. De leden van de fractie van de **SGP** sluiten zich bij de vragen van het CDA aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de Uitvoeringsregeling bufferstroken derogatiebeschikking 2022-2025, welke vrij plotsklaps is ingevoerd vanwege de dwang van de Europese Commissie. Voor deze leden geldt vanzelfsprekend ook het belang van een goede kwaliteit van water. Wel dient deze regeling ook voor de boeren goed uitvoerbaar te zijn en is helderheid over de impact van deze regeling voor de boeren van belang, aldus de leden van de CDA-fractie. In dat kader vragen deze leden of u inzicht kunt geven in de consequenties voor de boeren, bijvoorbeeld in de gebieden Friesland, Noord-Overijssel en de Veenweidegebieden in Zuid Holland (juist ook in relatie tot hun bedrijfsvoering), maar bijvoorbeeld ook de consequenties voor (boom)kwekers die vanwege het uitbreiden van de bufferzones minder grond beschikbaar hebben voor bebouwing van hun gewassen.

Zij zijn ook benieuwd hoe dit jaar de handhaving zal plaatsvinden daar pas per 1 januari 2024 er een harmonisatieslag zal zijn gemaakt tussen de eisen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, de huidige nationale regelgeving over teeltvrije zones en de eisen voor de bufferstroken vanuit het 7de AP.

¹ Kamerstukken I, 2022-2023, 33037, AN en AO

² Kamerstukken I, 2022-2023, 33037, AP

datum 21 februari 2023

ons kenmerk 170855.03U

blad 2

De leden van de CDA-fractie vragen ook of u meer helderheid kunt geven of er voor de winterteelten voor dit jaar nog een uitzondering wordt gemaakt op de verplichting tot vanggewassen op zand- en lössgrond? Boeren maken immers op voorhand keuzes over bouwplannen en hebben daarop hun bestellingen inzake zaaizaad en pootgoed afgestemd evenals afspraken met hun ketenpartners, aldus deze leden. Is ook hier de uitvoerbaarheid van deze regeling niet in het geding?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

De regering is bij de implementatie van het 7^e AP in de knel gekomen door een opdracht vanuit de Tweede Kamer die, achteraf gezien, een onhaalbare tijdslijn opleverde in het licht van eerdere afspraken met de Europese Commissie. Toen bleek dat het 'tussenjaar' niet mogelijk was, riepen de landbouworganisaties het hardst dat het onverwachte strenge handelen van de staat de boeren in Nederland met onmogelijke (uitvoerings-)eisen confronteert, zo constateren de leden van de GroenLinks-fractie. Ondanks dat u de motie had ontraden en, naar observatie van deze leden, de boerenorganisaties zelf ook voldoende lobbyisten in Europa moeten hebben rondlopen om deze uitkomst te hebben kunnen voorspellen. De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat u als gevolg van de onduidelijkheid over de tijdslijn voor het beheer van bufferstroken behoorlijk in de knel kwam, het aanzien van de staat werd beschadigd en boeren overlast ervoeren. Dit roept bij deze leden de volgende vragen op:

- Waarom werd er in de media door boerenorganisaties gezegd dat ze de betreffende bufferstroken moesten omploegen? Waarom was het simpelweg niet bemesten en bespuiten van de betreffende slootkanten en bufferstroken geen oplossing?
- Hoe kan voorkomen worden dat sectoren in Nederland eisen stellen waarvan bekend is dat deze juridisch niet haalbaar zijn? Welke activiteiten voert u uit om de onontkoombaarheid van bepaalde kaders van wetgeving bij de sector en de Tweede Kamer goed bekend te maken?
- Hoe draag u zorg voor de rechtsstaat in dit dossier?
- Hoe draag het kabinet er voortaan zorg voor dat de voorstellen die op het gebied van stikstof en natuurontwikkeling gedaan worden, passen binnen de kaders van de rechtsstaat en de internationale rechtsorde, zodat in de toekomst verwarring voor belanghebbenden voorkomen wordt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van PvdD

Vanaf 1 maart 2023 zijn bufferstroken langs sloten op landbouwgrond verplicht. Die stroken mogen niet worden bemest en het gebruik van pesticiden is er verboden. Deze maatregelen zijn bedoeld om de waterkwaliteit te verbeteren en te zorgen voor een vermindering van de mest die wordt uitgereden over het land, zo constateren de leden van de PvdD-fractie. Akkerbouwers dreigen nu echter in groten getale deze maatregelen te omzeilen door sloten te dempen. In een poll van www.akkerwijzer.nl³ reageert 43,9% van de deelnemers positief op de stelling: Om het verlies van dure productiegrond door de verplichte bufferstroken zoveel mogelijk te beperken, ga ik sloten dempen.

³ Poll: Bufferstroken: Sloten dempen voor behoud grond. Te raadplegen via: [Poll: Bufferstroken: Sloten dempen voor behoud grond | Akkerwijzer.nl](http://www.akkerwijzer.nl) - Nieuws en kennis voor de akkerbouwers

datum 21 februari 2023

ons kenmerk 170855.03U

blad 3

Bent u het met deze leden eens dat dit zo veel mogelijk voorkomen moet worden? Zo ja, welke maatregelen gaat u daartoe nemen?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 17 maart 2023.

Hoogachtend,

L.P. van der Linden

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit